

UZLAŞMA KALKTI MI ?

Vergi incelemeleri sonucunda tarh işlemi yapılır ve ceza kesilmesi istenir. Ancak bu kesin bir idari işlem değildir. Yani vergi inceleme raporu ve ihbarnamenin mükellefe tebliğ edilmesi, vergilerin ve cezaların kesinleşmesi anlamına gelmez.

Bu vergi ve cezalar için mükelleflerin uzlaşma hakkı vardır. Ayrıca uzlaşılmayan vergiler için ise dava açma hakkı var.

Ancak son dönemde uzlaşmanın neredeyse mümkün olmadığını gözlemlemekteyiz. Yıllardır alışıla gelmiş teamüllerin dahi aksine davranıldığına şahit olmaktayız. Bu durum “Acaba uzlaşma artık mümkün değil mi” sorusunu aklımıza getiriyor.

Uzlaşma müessesinin asıl varoluş nedeni, yargı üzerindeki iş yükünün azaltılması ve vergi ihtilaflarının yargıya taşınmadan idari aşamada çözümüne imkân sağlanmasıdır.

Uzlaşma Toplantıları

Vergi Usul Kanunu’nun Ek 1. maddesinde, uzlaşmanın gerekçeleri şöyle sıralanmış:

- Kanun hükümlerine yeterince nüfuz edememek,
- Yanılma,
- Vergi hatası,
- Her türlü maddi hata veya
- Yargı kararları ile idarenin ihtilaf konusu olayda görüş farklılığının olduğunun ileri sürülmesi.

İşte bu gerekçelerle uzlaşma hakkı doğuyor ve uzlaşma toplantısı yapılıyor.

Ancak yapılan uzlaşma toplantılarında bu gerekçelerin üzerinde hiç durulmadığı gibi düzenlenen vergi inceleme raporunun tartışılmasına dahi izin verilmiyor.

Vergi inceleme raporları tartışmasız doğru kabul ediliyor. Yazılan rapora aykırı ve sürekli hale gelmiş yargı kararları sunulmasına rağmen, raporların doğruluğu savunuluyor. Hatta mükelleflere “Uzlaşmayın, dava yoluna gidin” telkininde dahi bulunuyor.

Vergi Stresi!

Aslında, bu toplantılarda yapılan tarhiyattaki yanlışları gidermek gerekiyor. Zaten Kanun bunun için uzlaşma hakkı veriyor. Eğer yapılan tarhiyat ve düzenlenen rapor hiç tartışılmayacaksa neden bu toplantılar yapılıyor?

Neden uzlaşma diye bir müessese var? Tamamen kaldırılсын, hem mükellefler hem de vergi idaresi enerji ve mesaisini boşa harcamasın!

Son zamanlarda ortak kararların alınması mümkün olmayan uzlaşma toplantıları yapılıyor. Bu durumda tüm vergi ihtilafları yargı aşamasına taşınıyor. Yargı süreci yaklaşık 1 yıl sürüyor. Bu süre içerisinde mükellefler, vergi stresi altında kalıyor ve yatırım planlarını ötelemek zorunda kalıyor.

Bu müessesenin Kanun'daki amacına uygun olarak işler hale getirilmesi gerekiyor. Geçmişte yaşanmış kötü tecrübeler, bu müesseseyi tamamen işlevsiz hale getirmemeli.

.....

İŞSİZLİK SİGORTASINDAN FAYDALANMA ESASLARI

Eski adıyla SSK'lı (4/a) olarak çalışanlar işsizlik sigortasının kapsamındadır. Her sigortalının SGK'ya bildirildiği prime esas kazanç tutarı üzerinden yüzde 1 oranında işsizlik sigortası payı kesilmektedir. Ayrıca yüzde 2 işveren ve yüzde 1'de devlet payı ödenmektedir. Dolayısıyla herhangi bir talep olmaksızın, zorunlu olarak bir hizmet akdine tabi çalışanlar bu kapsamda sigortalıdır.

İşsizlik sigortası için ilk günden prim kesilmeye başlansa da söz konusu sigortadan yararlanma şartları bulunmaktadır.

Buna göre kişinin;

- 1- Kendi istek ve kusuru dışında işsiz kalması,
- 2- Hizmet akdinin feshinden önceki son 120 gün içinde prim ödeyerek sürekli çalışmış olması,
- 3- Son üç yıl içinde en az 600 gün süre ile işsizlik sigortası primi ödemiş olması,
- 4- Hizmet akdinin feshinden sonraki 30 gün içinde en yakın İŞKUR birimine şahsen ya da elektronik ortamda başvurması gerekmekte.

İşsizlik Ödeneğinden Faydalanma

İşsizlik ödeneğinden faydalanılması için hizmet akdinin feshinden önceki son üç yıl içinde; 600 gün sigortalı olarak çalışıp işsizlik sigortası primi ödemiş olan sigortalı işsizlere 180 gün, 900 gün sigortalı olarak çalışıp işsizlik sigortası primi ödemiş olan sigortalı işsizlere 240 gün, 1080 gün sigortalı olarak çalışıp işsizlik sigortası primi ödemiş olan sigortalı işsizlere 300 gün süre ile işsizlik ödeneği veriliyor.

Günlük işsizlik ödeneği, sigortalının son dört aylık prime esas kazançları dikkate alınarak hesaplanan günlük ortalama brüt kazancının yüzde kırkı olarak hesaplanıyor.

Bu şekilde hesaplanan işsizlik ödeneği miktarı, aylık asgari ücretin brüt tutarının yüzde seksenini geçememekte.

Dolayısıyla tüm sigortalılık süresi boyunca SGK' ya bildirimleri prime esas kazanç üst sınırında olan bir kişinin dahi, işsizlik ödeneğinden faydalanabileceği maksimum rakam 961,20 TL'dir. Bu tutardan 7,30 TL damga vergisi kesilerek kişiye ödenir. İşsizlik ödeneği damga vergisi hariç herhangi bir vergi ve kesintiye tabi değildir, nafaka borçları dışında haciz ve başkasına devredilemez.